

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

اداره نظام‌های پرداخت

مشخصات ملی شناسه حساب بانکی ایران (شبا)

ویرایش ۱/۰

تاریخ: ۱۳۸۸/۰۳/۱۰

۱. **مقدمه:** هدف این سند، تعیین مشخصات شناسه حساب بانکی ایران (شبا)، مطابق با استاندارد ISO-13616 است.
۲. **تعاریف و اصطلاحات:** در این سند، اصطلاحات به شرح زیر تعریف شده‌اند:
 ۲. ۱. **بانک مرکزی:** بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
 ۲. ۲. **شبا:** عبارت است از شماره حساب بانکی ایران، که به منظور تسهیل و استانداردسازی مبادلات بین بانکی و بین‌المللی بانکهای کشور در این مستند تعریف و تبیین شده و در تمام سامانه‌های پرداخت بین بانکی منحصرأ از این نوع حساب استفاده می‌شود. «شبا» مستقل از نظام شماره‌گذاری داخلی هر یک از بانکها است، اما در محاسبه «شبا» از شماره حساب مربوط به نظام شماره‌گذاری داخلی بانکها استفاده به عمل می‌آید. «شبا» مطابق با ضوابط IBAN تنظیم می‌شود.
 ۲. ۳. **ارقام کنترلی:** عبارتند از ارقامی که به منظور حصول اطمینان از دریافت و ارسال کامل و بدون نقص یا تحریف «شبا»، بر مبنای مندرجات درونی «شبا» محاسبه و به عنوان بخش الزامی «شبا» بدان افزوده می‌شوند. دریافت کننده «شبا» با استفاده از ارقام کنترلی و رمزگشایی آن به روشی که در این مستند ذکر می‌شود، می‌تواند در خصوص صحت و عدم تحریف مندرجات درونی «شبا» اطمینان حاصل کند.
 ۲. ۴. **IBAN:** حروف اختصاری "International Bank Account Number"، شناسه ایست که یک شماره حساب خاص را در یک بانک به صورت یکتا معرفی می‌کند. این شناسه مطابق با استاندارد بین‌المللی ISO 13616:2007 تولید شده و به منظور یکسان سازی شماره حسابهای بانکی در سطح بین‌المللی به منظور تسهیلات تبادلات بین‌بانکی، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲. **BBAN**: حروف اختصاری "Basic Bank Account Number"، شناسه ایست شامل شناسه بانک که به صورت یکتا یک حساب خاص را در یک بانک در یک کشور خاص مشخص می‌کند.

۳. قواعد کلی شبا:

۳.۱. قواعد ساختاری شبا:

۳.۱.۱. هر کاراکتر تنها می‌تواند یکی از حروف بزرگ الفبای انگلیسی [A-Z] یا یک رقم انگلیسی [0-9]

باشد. استفاده از هیچ کاراکتر دیگری، از جمله اعداد و حروف فارسی مجاز نیست.

۳.۱.۲. طول شبا دقیقاً باید معادل ۲۶ کاراکتر باشد. شماره‌های کمتر یا بیشتر از ۲۶ کاراکتر مجاز نیستند.

۳.۱.۳. استفاده از حروف تنها برای کد کشور (دو رقم سمت چپ شبا) مجاز است. بقیه اجزای شبا تنها

می‌تواند در برگیرنده اعداد باشد.

۳.۱.۴. نمایش شبا:

۳.۱.۴.۱. نمایش در سیستمهای رایانه‌ای: در سیستمهای رایانه‌ای، شبا مانند نمونه زیر، به صورت یکپارچه و

بدون فاصله نمایش داده می‌شود، مانند این نمونه: IR06296000000100324200001

۳.۱.۴.۲. نمایش در اشکال نوشتاری: در اشکال نوشتاری، مانند فرمها و نامه‌ها، از سمت چپ، بین هر چهار

کاراکتر، یک فاصله قرار می‌گیرد. در نتیجه کد شبا در فرم نوشتاری شامل ۶ دسته چهار کاراکتری و

یک دسته ۲ کاراکتری در سمت راست خواهد بود. به عنوان مثال شبای مذکور در بند فوق به صورت

زیر نوشته می‌شود: IR06 2960 0000 0010 0324 2000 01

۴. ساختار و اجزاء شبا:

۴.۱. شبا یک کد ۲۶ کاراکتری است که به صورت زیر به سه بخش اصلی تقسیم می‌شود:

جزء	BBAN	CD	CC
توضیح	شماره حساب پایه	کد کنترلی	کد کشور: ثابت=IR
طول	۲۲ رقم	۲ رقم	۲ حرف

۴.۱.۱. یک شبا به صورت [BBAN][CD][CC] ساخته می‌شود. (کروشه تنها برای تفکیک اجزاء است و در

شبا دیده نمی‌شود)

۴.۱.۲. CC به معنی کد کشور، در مورد تمامی حسابهای بانکی کشور بر اساس استاندارد ISO-3166-1

معادل دو حرف IR (حروف بزرگ لاتین) است. کد کشور تنها بخش حرفی شبا محسوب می‌شود.

۴.۱.۳. CD به طول دو رقم به معنی ارقام کنترلی که در بند (۶) این سند، نحوه محاسبه و ساخت آن توضیح

داده شده است.

۴ + ۴. BBAN به طول ۲۲ رقم که شماره پایه حساب بانکی را تشکیل می‌دهد و در بند (۵) این سند و نیز پیوست آن به تفصیل در مورد آن بحث شده است.

۵. ساختار و قالب BBAN:

۵ +. مشخصات کلی: قالب BBAN یک کد به طول ۲۲ رقم با قالب زیر است:

A1	A2	A3	B1	B2	.	.	.	B19
1	2	3	4	5	.	.	.	22

۵ ۴. اجزاء BBAN: بر اساس جدول فوق به صورت زیر توضیح داده می‌شوند:

۵ ۴ +. شناسه بانک، که در موقعیت A1 الی A3 به طول سه رقم قرار می‌گیرد. شناسه بانک یک عدد سه رقمی است که بر اساس کد بانکها نزد بانک مرکزی تدوین شده است. با توجه به این که این کدها در حال حاضر دو رقمی هستند، تا اطلاع ثانوی از صفر در سمت چپ این کد برای تمام بانکها و مؤسسات اعتباری استفاده شده است. کد بانکها مطابق با جدول زیر تنظیم می‌شود:

ردیف	نام بانک	شناسه بانک
۱	بانک اقتصاد نوین	055
۲	بانک پارسیان	054
۳	بانک پاسارگاد	057
۴	پست بانک ایران	021
۵	بانک تجارت	018
۶	مؤسسه اعتباری توسعه	051
۷	بانک توسعه صادرات	020
۸	بانک رفاه	013
۹	بانک سامان	056
۱۰	بانک سپه	015
۱۱	بانک سرمایه	058
۱۲	بانک صادرات ایران	019
۱۳	بانک صنعت و معدن	011
۱۴	بانک کارآفرین	053
۱۵	بانک کشاورزی	016
۱۶	بانک مرکزی ج.ا. ایران	010
۱۷	بانک مسکن	014
۱۸	بانک ملت	012
۱۹	بانک ملی ایران	017

- ۴ ۴ ۵. شناسه حساب که در موقعیت B1 الی B19 به طول ۱۹ رقم قرار می‌گیرد. در صورتی که شماره حساب فعلی بانک، دارای شرایط مذکور در بند (۳-۱-۱) «قواعد کلی ساختاری» نباشد، با استفاده از راهکارهای زیر به قالب مجاز تبدیل می‌شود:
- ۴ ۴ ۵. در صورتی که طول شماره حساب بانک، کمتر از ۱۹ رقم باشد، باید به اندازه‌ای رقم 0 به سمت چپ آن افزوده شود که طول شناسه حساب برابر ۱۹ شود.
- ۴ ۴ ۵. شناسه حساب تنها می‌تواند شامل ارقام باشد. (از 0 تا 9)
- ۳ ۴ ۵. کاراکترهای غیر مجاز در شماره حسابهای فعلی، نظیر حروف، خط فاصله، نقطه، ممیز و نظایر آن باید از شماره حساب حذف شوند. جایگزینی این کاراکترهای غیرمجاز با هیچ رقمی مجاز نیست و در تبدیل شماره حساب به شناسه حساب، این کاراکترها صرفاً حذف می‌شوند.
- ۳ ۴ ۵. توضیح مهم: الگوریتم ساخت و تفسیر شناسه حساب به تفکیک تمام بانکهای کشور در پیوست این مشخصات ذکر شده است.

۶. ارقام کنترلی: بخش CD شبا دارای دو مبحث جداگانه محاسبه ارقام کنترلی برای یک BBAN و کنترل ارقام

کنترلی در یک شبای داده شده است.

۶ ۱. الگوریتم محاسبه ارقام کنترلی به صورت زیر است:

- ۶ ۱. طول شبا، مطابق با قواعد کلی تنظیم شبا، باید دقیقاً ۲۶ کاراکتر باشد. شباهای کوچکتر یا بزرگتر از ۲۶ کاراکتر، یا شباهایی که دارای کاراکترهای جدا شونده‌ای نظیر فاصله، ممیز یا خط فاصله باشند نادرست تلقی شده و امکان ایجاد کد کنترلی برای آن وجود ندارد.
- ۶ ۲. اعداد متناظر با ارقام کنترلی معادل صفر قرار می‌گیرند.
- ۶ ۳. چهار کاراکتر سمت چپ شبا با حفظ ترتیب، به انتهای سمت راست منتقل می‌شوند.
- ۶ ۴. تمام کاراکترهای حرفی با دو کاراکتر عددی حاصل از جدول زیر جایگزین می‌شوند. در پایان یک رشته عددی به دست خواهد آمد.

ارقام	حرف	ارقام	حرف	ارقام	حرف	ارقام	حرف	ارقام	حرف
34	Y	28	S	22	M	16	G	10	A
35	Z	29	T	23	N	17	H	11	B
		30	U	24	O	18	I	12	C
		31	V	25	P	19	J	13	D
		32	W	26	Q	20	K	14	E
		33	X	27	R	21	L	15	F

۶ + ۵. رشته به دست آمده به عنوان یک عدد صحیح در نظر گرفته می‌شود. مطابق الگوریتم ISO 7064 بر عدد ۹۷ تقسیم شده، باقیمانده آن به دست می‌آید. با کسر باقیمانده از عدد ۹۸، ارقام کنترلی به دست می‌آیند.

۶ + ۶. عدد حاصل از عدد ۹۸ کم می‌شود. در صورت یک رقمی بودن، صفر به سمت چپ آن اضافه می‌شود. عدد حاصل، دو رقم کنترلی را به دست می‌دهد.

۶ + ۷. مثال: محاسبه شبا برای شناسه حساب بانکی BBAN = 0170000000100324200001
 ۶ + ۷ + ۸. با اضافه کردن IR و دو کاراکتر رقمی برابر صفر، رشته زیر به دست می‌آید:

IR000170000000100324200001

۶ + ۷ + ۴. چهار کاراکتر سمت چپ به انتهای سمت راست منتقل می‌شود:

0170000000100324200001IR00

۶ + ۷ + ۳. کاراکترهای حرفی مطابق با بند (۶-۱-۴) با ارقام متناظر جایگزین می‌شوند:

0170000000100324200001182700

۶ + ۷ + ۴. باقیمانده عدد حاصل به عدد ۹۷ محاسبه می‌شود:

170000000100324200001182700 mod 97 = 71

۶ + ۷ + ۵. عدد به دست آمده از عدد ۹۸ کم می‌شود: $98 - 71 = 27$

۶ + ۷ + ۶. شبای حاصل برابر است با:

IR27 0170 0000 0010 0324 2000 01

۶ + ۴. الگوریتم احراز صحت کد کنترل صحت مندرج در شبا به صورت زیر است:

۶ + ۴ + ۸. طول شبا باید دقیقاً ۲۶ کاراکتر باشد. در غیر این صورت کد صحیح نیست.

۶ + ۴ + ۴. چهار کاراکتر سمت چپ شبا با حفظ ترتیب، به انتهای سمت راست منتقل می‌شوند.

۶ + ۴ + ۳. مطابق بند (۶-۱-۴)، تمام حروف با اعداد دو رقمی جایگزین می‌شوند.

۶ + ۴ + ۴. رشته به دست آمده به عنوان یک عدد صحیح در نظر گرفته شده، باقیمانده تقسیم آن به عدد ۹۷ محاسبه می‌شود.

۶ + ۴ + ۵. نتیجه حاصل باید عدد ۱ باشد.

۶ + ۴ + ۶. مثال: به عنوان مثال، صحت شبا به دست آمده در بند (۶-۱-۷) بررسی می‌شود:

۶ + ۴ + ۸. IR27 0170 0000 0010 0324 2000 01 = شبا

۴ ۶ ۴ ۶. ملاحظه می‌شود که طول شبا برابر ۲۶ کاراکتر است و در آن تنها از حروف و ارقام استفاده شده است.

۳ ۶ ۴ ۶. چهار کاراکتر سمت چپ به انتهای سمت راست منتقل می‌شوند:

0170000000100324200001R27

۴ ۶ ۴ ۶. کاراکترهای حرفی با ارقام متناظر خود جایگزین می‌شوند:

0170000000100324200001182727

۵ ۶ ۴ ۶. باقیمانده تقسیم این عدد به عدد ۹۷ محاسبه می‌شود:

170000000100324200001182727 mod 97 = 1

۶ ۶ ۴ ۶. همان طور که ملاحظه می‌شود، عدد باقیمانده برابر عدد ۱ است که نشان دهنده صحت شبا است.

* * *

پیوست ۱: الگوریتم تبدیل حسابهای بانکها به «شبا» و بالعکس

در این بخش نحوه تبدیل شماره حسابهای داخلی هر یک از بانکها به ۱۹ رقم سمت راست «شبا» و بالعکس آورده شده است. به منظور ارسال دستور پرداختهای بین بانکی، هر بانک موظف است شماره حسابی که مشتری اعلام نموده را مطابق با الگوریتمهای زیر به «شبا»ی متناظر تبدیل نموده و سپس به سامانههای پایاپای و تسویه بین بانکی ارسال نماید. از طرف دیگر هر بانک موظف است پس از دریافت دستور پرداخت از سامانههای پایاپای و تسویه بین بانکی، شماره حساب(های) «شبا»ی ذکر شده در دستور پرداختهای دریافتی را مطابق با این الگوریتمها به شماره حسابهای داخلی خود تبدیل نماید.

الگوریتمهای ذکر شده برای هر بانک و برای هر نوع سیستم حساب به صورت جداگانه ذکر شده است، از این رو پوشش تمامی انواع حساب در تمامی بانکها (اعم از حسابهای سنتی و نوین، یا متمرکز و غیرمتمرکز) برای تبدیل به «شبا» و بالعکس مد نظر بوده است.

قواعد کلی:

۱. برای ساخت ۱۹ رقم سمت راست «شبا» به ترتیبی که در الگوریتم محاسبه سیستم حساب هر بانک ذکر شده است عمل می‌شود. پس از ساخت این ۱۹ رقم، قواعد محاسبه «شبا» همانند دستورالعمل صورت می‌پذیرد. در این الگوریتمها «شماره حساب بانک» به معنی ۱۹ رقم سمت راست «شبا» است.
۲. اولین رقم «شماره حساب بانک» به صورت زیر معین می‌شود:
 ۲. ۱. اگر شماره مربوط به حساب سپرده متمرکز باشد معادل عدد صفر.
 ۲. ۲. اگر شماره مربوط به حساب سپرده غیرمتمرکز (وابسته به شعبه) باشد معادل عدد ۱.
 ۲. ۳. اگر شماره مربوط به حساب تسهیلات متمرکز باشد معادل عدد ۲.
 ۲. ۴. اگر شماره مربوط به حساب تسهیلات غیرمتمرکز (وابسته به شعبه) باشد معادل عدد ۳.
۳. در صورتی که نوع حساب مشخص نباشد، به طور پیش فرض حساب سپرده در نظر گرفته می‌شود.
۴. به هنگام تبدیل «شماره حساب بانک» مندرج در «شبا» به شماره حساب داخلی بانک، طول آن باید ۱۹ رقم باشد. ارقام سمت چپ این شماره باید یکی از ارقام صفر تا چهار باشد. در غیر این صورت شماره حساب معتبر نیست.
۵. الگوریتمهای محاسبه: برای هر بانک (یا گروه بانکها بسته به مورد) به صورت جداگانه در صفحات بعدی ذکر شده است.

۵.۱. بانک‌های اقتصاد نوین، سامان، سرمایه، سینا و مؤسسه اعتباری توسعه.

۵ + ۴. توضیح کلی: قالب حساب‌ها به صورت: AAAA-BBB-CCCCCCCC-DDD است. اجزای A تا D با استفاده از خط فاصله از همدیگر جدا می‌شوند.

۵ + ۴. کنترل کلی حساب: اجزا حسابی که مشتری وارد نموده است، باید با خط فاصله از همدیگر جدا شده باشند. تعداد ۳ خط فاصله باید در شماره حساب موجود باشد. در غیر این صورت شماره حساب معتبر نیست.

۵ + ۳. نگاشت:

۵ + ۳ + ۴. تولید بخش الف: از سمت راست تا خط فاصله اول اعداد استخراج شوند. در صورتی که تعداد ارقام کمتر از ۳ باشد، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۳ برسد صفر اضافه شود.

۵ + ۳ + ۴. تولید بخش ب: از سمت راست بین خط فاصله اول و دوم اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۸ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۸ برسد صفر اضافه شود.

۵ + ۳ + ۴. تولید بخش پ: از سمت راست بین خط فاصله دوم و سوم اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۳ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۳ برسد صفر اضافه شود.

۵ + ۳ + ۴. تولید بخش ت: از سمت راست پس از خط فاصله سوم تا انتهای شماره حساب اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۴ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۴ برسد صفر اضافه شود.

۵ + ۳ + ۵. «شماره حساب بانک» با ترکیب: [الف+ب+پ+ت+صفر یا دو] و بدون خط فاصله تولید شود.
(براکت جزو شماره حساب نیست)

۵ + ۳ + ۶. مثال:

۵ + ۳ + ۴ + ۴. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۱-۱۱۸۲۱۲-۲۰۰-۸۰۰] نوع حساب: سپرده

۵ + ۳ + ۴ + ۴. شماره حساب بانک محاسبه شده: [۰۰۸۰۰۲۰۰۰۱۱۸۲۱۲۰۰۱]

۵ + ۴. برگشت:

۵ + ۳ + ۴. نوزدهمین رقم سمت چپ «شبا» باید معادل صفر یا دو باشد

۵ + ۳ + ۴. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ + ۳ + ۳. برای ارقام فوق:

۵ + ۳ + ۴ + ۴. اجزا حساب از سمت راست به صورت ۳رقم-۸رقم-۳رقم-۴رقم جدا می‌شوند.

۵ + ۳ + ۳ + ۴. برای هر یک از اجزای جدا شده فوق، صفرهای سمت چپ حذف می‌شوند.

۵ + ۳ + ۳ + ۳. اجزا با استفاده از خط فاصله ترکیب می‌شوند.

۵ + ۳ + ۴. مثال:

۵ + ۳ + ۴ + ۴. شبا: IR08 0560 0810 8000 2598 7560 01

۵ + ۳ + ۳ + ۴. شماره حساب تولید شده: [۱-۲۵۹۸۷۵۶-۸۰۰-۸۱۰] نوع حساب: سپرده.

۵.۴. بانک پارسیان

۵ ۴ ۴. توضیح کلی: قالب حساب‌ها به صورت: AAA-BBBBBBBB-CCC است. اجزای A تا C با استفاده از خط فاصله از همدیگر جدا می‌شوند.

۵ ۴ ۴. کنترل کلی حساب: اجزا حسابی که مشتری وارد نموده است، باید با خط فاصله از همدیگر جدا شده باشند. تعداد دو خط فاصله باید در شماره حساب موجود باشد. در غیر این صورت شماره حساب معتبر نیست. ۴ ۴ ۵. نگاشت:

۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش الف: از سمت راست تا خط فاصله اول اعداد استخراج شوند. در صورتی که تعداد ارقام کمتر از ۳ باشد، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۳ برسد صفر اضافه شود. ۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش ب: از سمت راست بین خط فاصله اول و دوم اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۸ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۸ برسد صفر اضافه شود. ۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش پ: از سمت راست بین خط فاصله دوم و سوم اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۳ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۳ برسد صفر اضافه شود. ۵ ۴ ۴ ۴. «شماره حساب بانک» با ترکیب: [الف+ب+پ+پنج+صفر+صفر یا دو] و بدون خط فاصله تولید شود. (براکت جزو شماره حساب نیست) ۵ ۴ ۴ ۵. مثال:

۵ ۴ ۴ ۵. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۱-۱۱۸۲۱۲-۸۰۰] نوع حساب: مشخص نشده.

۵ ۴ ۴ ۵. شماره حساب بانک محاسبه شده: [۰۰۰۰۰۸۰۰۰۰۱۱۸۲۱۲۰۰۱]

۵ ۴ ۴. برگشت:

۵ ۴ ۴ ۴. نوزدهمین رقم سمت چپ «شبا» باید معادل صفر یا دو باشد

۵ ۴ ۴ ۴. چهاردهم رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ ۴ ۴ ۴. برای ارقام فوق:

۵ ۴ ۴ ۴ ۴. اجزا حساب از سمت راست به صورت ۳رقم-۸رقم-۳رقم جدا می‌شوند.

۵ ۴ ۴ ۴ ۴. برای هر یک از اجزای جدا شده فوق، صفرهای سمت چپ حذف می‌شوند.

۵ ۴ ۴ ۴ ۴. اجزا با استفاده از خط فاصله ترکیب می‌شوند.

۵.۴. بانک پاسارگاد:

۵ ۴ ۴. توضیح کلی: قالب حساب‌ها به صورت: AAAA-BBB-CCCCCCCC-DDD تا A اجزای A تا D با استفاده از خط فاصله از همدیگر جدا می‌شوند.

۵ ۴ ۴. کنترل کلی حساب: اجزا حسابی که مشتری وارد نموده است، باید با خط فاصله از همدیگر جدا شده باشند. تعداد ۳ خط فاصله باید در شماره حساب موجود باشد. در غیر این صورت شماره حساب معتبر نیست. ۵ ۴ ۴. نگاشت:

۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش الف: از سمت راست تا خط فاصله اول اعداد استخراج شوند. در صورتی که تعداد ارقام کمتر از ۳ باشد، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۳ برسد صفر اضافه شود.

۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش ب: از سمت راست بین خط فاصله اول و دوم اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۸ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۸ برسد صفر اضافه شود.

۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش پ: از سمت راست بین خط فاصله دوم و سوم اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۳ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۳ برسد صفر اضافه شود. اگر تعداد ارقام بیش از ۳ بود، از سمت چپ این بخش سه رقم بریده شود.

۵ ۴ ۴ ۴. تولید بخش ت: از سمت راست پس از خط فاصله سوم تا انتهای شماره حساب اعداد استخراج شوند، اگر تعداد ارقام از ۴ کمتر بود، به سمت چپ اعداد موجود به تعدادی که مجموع ارقام به ۴ برسد صفر اضافه شود.

۵ ۴ ۴ ۵. «شماره حساب بانک» با ترکیب: [الف+ب+پ+ت+صفر یا دو] و بدون خط فاصله تولید شود. (براکت جزو شماره حساب نیست)

۵ ۴ ۴ ۶. مثال:

۵ ۴ ۴ ۶. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۱-۲۲۱۱۸۲۱۲-۲۲۱۱۰-۲۱۱۰-۸۰۰] نوع حساب: مشخص نشده.

۵ ۴ ۴ ۶. شماره حساب بانک محاسبه شده: [۰۰۸۰۰۲۱۱۲۲۱۱۸۲۱۲۰۰۱]

۵ ۴ ۴ ۴. برگشت:

۵ ۴ ۴ ۴. نوزدهمین رقم سمت چپ «شبا» باید معادل صفر یا دو باشد

۵ ۴ ۴ ۴. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ ۴ ۴ ۴. برای ارقام فوق:

۵ ۴ ۴ ۴. اجزا حساب از سمت راست به صورت ۳رقم-۸رقم-۳رقم-۴رقم جدا می‌شوند.

۵ ۴ ۴ ۴. برای هر یک از اجزای جدا شده فوق، صفرهای سمت چپ حذف می‌شوند.

۵ ۴ ۴ ۴. اجزا با استفاده از خط فاصله ترکیب می‌شوند.

۵ ۴. بانک تجارت:

۵ ۴ ۴. نگاشت:

۵ ۴ ۴. به ارقام شماره حساب وارد شده توسط مشتری آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام حاصل شده به ۱۸ برسد.

۵ ۴ ۴. به سمت چپ عدد تولید شده صفر یا دو اضافه می شود.

۵ ۴ ۴. مثال:

۵ ۴ ۴. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۱۱۹۴۴۰۶۱۶۹] نوع حساب: تسهیلات.

۵ ۴ ۴. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۲۰۰۰۰۰۰۰۰۱۱۹۴۴۰۶۱۶۹]

۵ ۴ ۴. برگشت:

۵ ۴ ۴. نوزدهمین رقم «شبا» باید صفر یا دو باشد:

۵ ۴ ۴. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۴ ۴. تمامی صفرهای سمت چپ از عدد حاصل شده حذف می شود.

۵.۵. بانک‌های توسعه صادرات، صنعت و معدن، کارآفرین و کشاورزی:

۵ ۵ ۴. نگاشت:

۵ ۵ ۴. به ارقام شماره حساب وارد شده توسط مشتری آنقدر صفر اضافه می‌شود تا مجموع ارقام حاصل شده به ۱۸ برسد.

۵ ۵ ۴. به سمت چپ عدد تولید شده صفر یا دو اضافه می‌شود.

۵ ۵ ۳. مثال:

۵ ۵ ۴ ۳. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۲۵۶۴۵۸۵۶۴۲۰۰۱] نوع حساب: مشخص نشده.

۵ ۵ ۴ ۳. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۰۰۰۰۰۰۲۵۶۴۵۸۵۶۴۲۰۰۱]

۵ ۵ ۴. برگشت:

۵ ۵ ۴ ۴. نوزدهمین رقم «شبا» باید معادل صفر یا دو باشد.

۵ ۵ ۴ ۴. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ ۵ ۴ ۴. تمامی صفرهای سمت چپ از عدد حاصل شده حذف می‌شود.

۵ ۵ ۴ ۴. مثال:

۵ ۵ ۴ ۴ ۳. شبا: IR27 0170 0000 0010 0324 2000 01

۵ ۵ ۴ ۴ ۴. شماره حساب تولید شده: [۰۱۰۰۳۲۴۲۰۰۰۰۱]

۵. بانک رفاه:

۵ ۶ ۴. نگاشت:

۵ ۶ ۴ ۴. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه نبوده یا کد شعبه معادل صفر باشد:
۵ ۶ ۴ ۴. به ارقام شماره حساب وارد شده توسط مشتری آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام حاصل شده به ۱۸ برسد.

۵ ۶ ۴ ۴. به سمت چپ عدد تولید شده صفر یا دو اضافه می شود.
۵ ۶ ۴ ۴. مثال:

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۲۱۴۵۰۰۲۵۶۰۲]

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۰۰۰۰۰۰۰۰۲۱۴۵۰۰۲۵۶۰۲]

۵ ۶ ۴ ۴. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه باشد:

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. بخش الف: به سمت چپ شماره حساب آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام به ۱۲ برسد.

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. بخش ب: به سمت چپ کد شعبه آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام به ۶ برسد.
۵ ۶ ۴ ۴ ۴. «شماره حساب بانک» به صورت (بخش الف)+(بخش ب)+(۱ یا ۳) تولید می شود.

۵ ۶ ۴. برگشت:

۵ ۶ ۴ ۴. اگر نوزدهمین رقم «شبا» صفر یا دو باشد:

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. تمامی صفرهای سمت چپ از عدد حاصل شده حذف می شود.

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. اگر نوزدهمین رقم «شبا» یک یا سه باشد:

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. هیچده رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. دوازده رقم سمت راست عدد به دست آمده مربوط به شماره حساب است. از سمت چپ این عدد تمامی صفرها حذف می شوند.

۵ ۶ ۴ ۴ ۴. شش رقم سمت چپ عدد به دست آمده مربوط به کد شعبه است. از سمت چپ این عدد تمامی صفرها حذف می شوند.

۵. بانک سپه:

۵ ۴ ۳. نگاشت:

۵ ۴ ۳. شماره حساب وارد شده توسط مشتری باید دارای کد شعبه باشد، در غیر این صورت شماره حساب معتبر نیست.

۵ ۴ ۳ ۲. بخش الف: به سمت چپ شماره حساب آنقدر صفر اضافه می‌شود تا مجموع ارقام به ۱۰ برسد.

۵ ۴ ۳ ۲. بخش ب: به سمت چپ کد شعبه آنقدر صفر اضافه می‌شود تا مجموع ارقام به ۸ برسد.
 ۵ ۴ ۳ ۲. «شماره حساب بانک» به صورت (بخش الف)+(بخش ب)+(۱ یا ۳) تولید می‌شود.
 ۵ ۴ ۳ ۲. مثال:

۵ ۴ ۳ ۲. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: ۲۲۵۴۶۵۸۱۲ نوع حساب: اقساط تسهیلات.

۵ ۴ ۳ ۲. کد شعبه وارد شده توسط مشتری: ۱۲۱۲

۵ ۴ ۳ ۲. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۳۰۰۰۰۱۲۱۲۰۲۲۵۴۶۵۸۱۲]

۵ ۴ ۳. برگشت:

۵ ۴ ۳. نوزدهمین رقم «شبا» باید معادل یک یا سه باشد:

۵ ۴ ۳ ۲. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ ۴ ۳ ۲. ۱۰ رقم سمت راست عدد به دست آمده مربوط به شماره حساب است. از سمت چپ این عدد تمامی صفرها حذف می‌شوند.

۵ ۴ ۳ ۲. ۸ رقم سمت چپ عدد به دست آمده مربوط به کد شعبه است. از سمت چپ این عدد تمامی صفرها حذف می‌شوند.

۵ ۴ ۳ ۲. مثال:

۵ ۴ ۳ ۲. ۱۹ رقم سمت راست «شبا»: ۱۰۰۰۰۵۱۲۵۰۵۶۷۵۸۹۶۳۰

۵ ۴ ۳ ۲. کد شعبه: ۵۱۲۵

۵ ۴ ۳ ۲. شماره حساب: ۵۶۷۵۸۹۶۳۰

۵. بانک صادرات:

۵ ۸ ۸. نگاشت:

۵ ۸ ۸. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه نبوده یا کد شعبه معادل صفر باشد:
۵ ۸ ۸ ۸. به ارقام شماره حساب وارد شده توسط مشتری آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام حاصل شده به ۱۸ برسد.

۵ ۸ ۸ ۴. به سمت چپ عدد تولید شده صفر یا دو اضافه می شود.
۵ ۸ ۸ ۳. مثال:

۵ ۸ ۸ ۳ ۸. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۲۵۶۴۵۸۵۶۴۲۰۰۱] نوع حساب: سپرده.

۵ ۸ ۸ ۳ ۴. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۰۰۰۰۰۰۲۵۶۴۵۸۵۶۴۲۰۰۱]

۵ ۸ ۴. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه باشد:

۵ ۸ ۴ ۸. بخش الف: به سمت چپ شماره حساب آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام به ۱۰
برسد.

۵ ۸ ۴ ۴. بخش ب: به سمت چپ کد شعبه آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام به ۸ برسد.

۵ ۸ ۴ ۳. «شماره حساب بانک» به صورت (بخش الف)+(بخش ب)+(۱ یا ۳) تولید می شود.
۵ ۸ ۴ ۴. مثال:

۵ ۸ ۴ ۴ ۸. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: ۴۱۵۸

۵ ۸ ۴ ۴ ۴. کد شعبه وارد شده توسط مشتری: ۱۲۱۲

۵ ۸ ۴ ۴ ۳. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۱۰۰۰۰۱۲۱۲۰۰۰۰۰۰۴۱۵۸]

۵ ۸ ۴. برگشت:

۵ ۸ ۴ ۸. اگر نوزدهمین رقم «شبا» صفر یا دو باشد:

۵ ۸ ۴ ۸ ۸. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۸ ۴ ۴ ۴. تمامی صفرهای سمت چپ از عدد حاصل شده حذف می شود.
۵ ۸ ۴ ۳. مثال:

۵ ۸ ۴ ۳ ۸. شبا: IR27 0170 0000 0010 0324 2000 01

۵ ۸ ۴ ۳ ۴. شماره حساب تولید شده: [۰۱۰۰۳۲۴۲۰۰۰۰۱]

۵ ۸ ۴ ۴. اگر نوزدهمین رقم «شبا» یک یا سه باشد:

۵ ۸ ۴ ۴ ۸. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۸ ۴ ۴ ۴. ۱۰ رقم سمت راست عدد به دست آمده مربوط به شماره حساب است. از سمت چپ این عدد تمامی صفرها حذف می شوند.

۵ ۸ ۴ ۴ ۳. ۸ رقم سمت چپ عدد به دست آمده مربوط به کد شعبه است. از سمت چپ این عدد تمامی صفرها حذف می شوند.

۵ ۸ ۴ ۴ ۴. مثال:

۵ ۸ ۴ ۴ ۴ ۸. ۱۹ رقم سمت راست «شبا»: ۱۰۰۰۰۲۱۵۶۰۰۰۰۰۰۰۴۵۸۹

۵ ۸ ۴ ۴ ۴ ۴. کد شعبه: ۲۱۵۶

۵ ۸ ۴. شماره حساب: ۴۵۸۹

۵.۹. بانک مسکن:

۵ ۹ ۴. نگاشت:

۵ ۹ ۴. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه نبوده یا کد شعبه معادل صفر باشد:
۵ ۹ ۴ ۴. به ارقام شماره حساب وارد شده توسط مشتری آنقدر صفر اضافه می‌شود تا مجموع ارقام حاصل شده به ۱۸ برسد.

۵ ۹ ۴ ۴. به سمت چپ عدد تولید شده صفر یا دو اضافه می‌شود.
۵ ۹ ۴ ۴. مثال:

۵ ۹ ۴ ۴. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۲۱۲۲۴۱۲۱۵۲۶۲۱۷۴۲۳۱] نوع حساب اقساط تسهیلات.

۵ ۹ ۴ ۴. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۲۲۱۲۲۴۱۲۱۵۲۶۲۱۷۴۲۳۱]

۵ ۹ ۴. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه باشد:

۵ ۹ ۴ ۴. بخش الف: به سمت چپ شماره حساب آنقدر صفر اضافه می‌شود تا مجموع ارقام به ۱۰ برسد.

۵ ۹ ۴ ۴. بخش ب: به سمت چپ کد شعبه آنقدر صفر اضافه می‌شود تا مجموع ارقام به ۸ برسد.

۵ ۹ ۴ ۴. «شماره حساب بانک» به صورت (بخش الف)+(بخش ب)+(۱ یا ۳) تولید می‌شود.

۵ ۹ ۴. برگشت:

۵ ۹ ۴. اگر نوزدهمین رقم «شبا» صفر یا دو باشد:

۵ ۹ ۴ ۴. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ ۹ ۴ ۴. تمامی صفرهای سمت چپ از عدد حاصل شده حذف می‌شود.

۵ ۹ ۴ ۴. اگر نوزدهمین رقم «شبا» یک یا سه باشد:

۵ ۹ ۴ ۴. هیجده رقم سمت راست از «شبا» جدا می‌شود.

۵ ۹ ۴ ۴. ده رقم سمت راست عدد به دست آمده مربوط به شماره حساب است. از سمت چپ این عدد

تمامی صفرها حذف می‌شوند.

۵ ۹ ۴ ۴. هشت رقم سمت چپ عدد به دست آمده مربوط به کد شعبه است. از سمت چپ این عدد

تمامی صفرها حذف می‌شوند.

۵.۱۶. بانک ملی:

۵ ۱۶ +. نگاشت:

۵ ۱۶ +. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه نبوده یا کد شعبه معادل صفر باشد:

۵ ۱۶ + +. به ارقام شماره حساب وارد شده توسط مشتری آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام حاصل شده به ۱۸ برسد.

۵ ۱۶ + +. به سمت چپ عدد تولید شده صفر یا دو اضافه می شود.

۵ ۱۶ + +. مثال: ۳

۵ ۱۶ + +. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: [۲۵۶۴۵۸۵۶۴۲۰۰۱] نوع حساب: سپرده.

۵ ۱۶ + +. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۰۰۰۰۰۰۲۵۶۴۵۸۵۶۴۲۰۰۱]

۵ ۱۶ +. اگر شماره حساب وارد شده توسط مشتری دارای کد شعبه باشد:

۵ ۱۶ + +. بخش الف: به سمت چپ شماره حساب آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام به ۱۰ برسد.

۵ ۱۶ + +. بخش ب: به سمت چپ کد شعبه آنقدر صفر اضافه می شود تا مجموع ارقام به ۸ برسد.

۵ ۱۶ + +. «شماره حساب بانک» به صورت (بخش الف)+(بخش ب)+(۳ یا ۱) تولید می شود.

۵ ۱۶ + +. مثال: ۴

۵ ۱۶ + +. شماره حساب وارد شده توسط مشتری: ۴۱۵۸ نوع حساب اقساط تسهیلات

۵ ۱۶ + +. کد شعبه وارد شده توسط مشتری: ۱۲۱۲

۵ ۱۶ + +. «شماره حساب بانک» تولید شده: [۳۰۰۰۰۱۲۱۲۰۰۰۰۰۰۴۱۵۸]

۵ ۱۶ +. برگشت:

۵ ۱۶ +. اگر نوزدهمین رقم «شبا» صفر یا دو باشد:

۵ ۱۶ + +. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۱۶ + +. تمامی صفرهای سمت چپ از عدد حاصل شده حذف می شود.

۵ ۱۶ + +. مثال: ۳

۵ ۱۶ + +. شبا: IR27 0170 0000 0010 0324 2000 01

۵ ۱۶ + +. شماره حساب تولید شده: [۰۱۰۰۳۲۴۲۰۰۰۰۱]

۵ ۱۶ + +. اگر نوزدهمین رقم «شبا» یک یا سه باشد:

۵ ۱۶ + +. ۱۸ رقم سمت راست از «شبا» جدا می شود.

۵ ۱۶ + +. ۱۰ رقم سمت راست عدد به دست آمده مربوط به شماره حساب است. از سمت چپ این

عدد تمامی صفرها حذف می شوند.

۵ ۱۶ + +. ۸ رقم سمت چپ عدد به دست آمده مربوط به کد شعبه است. از سمت چپ این عدد

تمامی صفرها حذف می شوند.

۵ ۱۶ + +. مثال: ۴

۵ ۱۶ + +. ۱۹ رقم سمت راست «شبا»: ۱۰۰۰۰۲۱۵۶۰۰۰۰۰۰۴۵۸۹

۵ ۱۶ + +. کد شعبه: ۲۱۵۶

۵ ۱۶ + +. شماره حساب: ۴۵۸۹

پیوست ۲: مثالها

در این بخش چند مثال برای حالات مختلف آورده شده‌اند:

مثال یک: مشخصات حساب در جدول زیر آورده شده‌اند. شناسه‌ی بانک از جدول مرتبط مذکور در بند (۱-۲-۵) نیز استخراج شده و در ستون آخر درج شده است.

ردیف	عنوان	مقدار	شناسه
۱	نام بانک	بانک ملی	017
۲	شماره حساب در بانک	۰۱۰۰۳۳۴۲۰۰۰۰۱	-

شبا برای مثال مقدار زیر را خواهد داشت:

IR27 0170 0000 0010 0324 2000 01

مثال دو: مشخصات حساب در جدول زیر آورده شده‌اند. شناسه‌ی بانک از جدول مرتبط مذکور در بند (۱-۲-۵) نیز استخراج شده و در ستون آخر درج شده است.

ردیف	عنوان	مقدار	شناسه
۱	نام بانک	بانک سامان	056
۲	شماره حساب در بانک	۸۱۰-۸۰۰-۲۵۹۸۷۵۶-۱	-

در این مثال فرض شده است که شماره حساب در بانک سامان از چپ به راست به چهار بخش ۳-۳-۸-۳ رقمی قابل تقسیم است.

با توجه به توضیحات داده شده، شبا به صورت زیر به دست می‌آید:

IR08 0560 0810 8000 2598 7560 01

مثال سه: مشخصات حساب در جدول زیر آورده شده‌اند.

ردیف	عنوان	مقدار	شناسه
۱	نام بانک	بانک ملت	012
۲	شماره حساب در بانک	۳۱۲۱۵۰۰/۴۸	-

در این مثال فرض شده است که در شماره حسابهای بانک ملت، سمت چپ ممیز حداکثر ۷ رقم و سمت راست آن حداکثر ۲ رقم می‌تواند باشد. با این فرض شبای متناظر به شکل زیر خواهد بود:

IR93 0120 0000 0000 0312 1500 48

مثال چهار: مشخصات حساب در جدول زیر آورده شده‌اند. شناسه‌ی بانک از جدول مرتبط مذکور در بند (۵-۲-۱) نیز استخراج شده در ستون آخر درج شده است.

ردیف	عنوان	مقدار	شناسه
۱	نام بانک	بانک مسکن	014
۲	شماره حساب در بانک	۸۰۰۵۶۹۸۷۰۱۵۵۸۰۸۹	-

با توجه به توضیحات داده شده، شبا به صورت زیر به دست می‌آید:

IR92 0140 0080 0569 8701 5580 89

* * *